

ni bilo več nobenega znamenitišega kneza, ki bi bil hotel to tako nevarno čast sprejeti. Ali vendar so na posled nasprotniki Karolovi izvolili Ginterja, grofa švarc-burškega, moža bojnega, čegar posel je bilo vojevanje, ki ga je tudi za plačo prevzemal. Njega tedaj so leta 1349. v Frankobrodu za kralja nemškega okronali, da-si razen vojvod bavarskih in treh mest nikdo na vsem Nemškem ni priznal ga, niti vlastni bratje njegovi, kateri so se zvesto držali Karola. Od same stranke bavarske pa je imel Ginter le preneznatno pomoč, ker je ta stranka tudi Braniborsko zgubila. Tu je namreč proti Ludoviku, sinu nedavno umrlega cesarja, vstal tako zvani lažnjivi Valdemar, ki se je oglasil za pravega braniborskega mejnega grofa Valdemarja. Trdil je, da je nalašč dal sam sebi pogreb napraviti, da bi ljudi premotil, in potem je šel na božjo pot v Jeruzalem za pokoro svojih posebno velikih grehov. Sedaj se je od tam povrnil in hoče nazaj imeti svojo zemljo. Ljudstvo je to verovalo, in ta zadeva se je gnala tako daleč, da so res priznali moža za pravega Valdemarja ne samo na Braniborskem, nego tudi drugod, in tako se mu je posrečilo, da je kmalu vso zemljo braniborsko razen dveh mest v svojo oblast spravil. Tudi Karol je tega čudnega moža za pravega Valdemarja priznal in mu fevd podelil. Še bolj je oslabela stranka Ginterjeva, ko je udovec Karol snubil Ano, hčer palatina Rudolfa, ki je bil dosedaj glavni podpornik Ginterjev, pa je od slej postal njegov nasprotnik. Tako je stranka Ginterjeva prišla ob vso moč, on sam pa se je zaprl v mesto Elfeld, kjer ga je vojna Karolova oblegla. Sedaj se je Ginter s svojo stranko jel pogajati s Karolom. Priznal je Karola za kralja nemškega, in zato mu je le-ta obljubil več tisoč srebra. No, Ginter je kmalu na to umrl in mnogi menijo, da so mu zavdali prav oni, kateri so ga bili za cesarja izvolili, ker niso vedeli, kaj ž njim početi. (Dalje prih.)

Mnogovrstne novice.

* *Tržaška razstava.* Prav marljivo se zdaj za-njo dela. Te dni so se izvolili štirje novi odbori, ki imajo vsak 15 dan sejo. Delujejo zdaj ti-le odbori: izvrševalni, finančni, tehnični, časnikarski, loterijski, upravni, občevalni, poljedelski in svečanostni. Razstava utegne vendar le pomenljiviša biti, nego se nekaterim dozdeva. V razstavi se priredi poseben oddelek za obrtnijo vzhodnih narodov. Mnogo take robe pošlje orijentalni muzej na Dunaji, čegar podpredsednik grof Zichy je minoli teden tukaj bil. „Ed.“

* *Kmetijska družba v Trstu,* ki ima zdaj 300 udov, imela je v nedeljo občni zbor, katerega se je vdeleževalo razen mnogih meščanov nekoliko zastopnikov družih kmetijskih družeb. Prof. Stosich je poročal o delovanju družbe v minulem letu. Dohodkov je imela 3427 gold. 89 kr., stroškov 2587 gold. 46 kr. Dalje je omenil, kaj je storila zoper filoksero, ki se je prikazala pri sv. Križu; tudi, kako je skrbela za pospeševanje svilarstva, v polajšanje živinoreje in pogozdovanje Krasa. Gosp. Malalanu, kateri je na Opčinah z velikim požrtvovanjem 2 orala puste zemlje spremenil v travnik, dala se je nagrada 80 gold. Mi priznavamo, da se je kmetijska družba, da-si jej pomanjkuje zvedenih in učenih mož, zadnja leta v prosepah kmetijstva vrlo trudila, in marsikaj koristnega ustvarila. Pa prav tako odločno povdarjamo, da prave korenine in zaupanja v prebivalstvu ne dobi, dokler ostane nje značaj izključljivo italijanski. Kdo je poljedelec v okolici in na Primorskem? Kdo je vinogradar, sadjar, vrtnar in živinorejec? Slovan? Zakaj torej ni skrbela kmetijska družba, da

se ljudstvo na kmetih v slovenskem jeziku podučuje? Zakaj ne izdaje, kakor kmetijska družba v Gradci in Gorici, gospodarskega časnika v tem jeziku? Ker družba dobiva na leto po 1000 gold. podpore od ministerstva, in ker ima mnogo udov Slovanov, zahtevamo od nje pravico, enakopravnost. Slovenci, kateri ste udje, ne molčite dalje, in tudi od našega državnega poslanca pričakujemo, da na visokem mestu svoj glas povzdigne.

Tako piše „Edinost“, in prav ima.

* *Kmetijskega potujočega učitelja* dobi tudi Istra. Namestništvo v Trstu je uže to mesto razpisalo. Plače bo učitelj imel 1000 gold., in 500 gld. dobi popotnine. Prosilci morajo imeti spričevalo, da so se izučili na kateri kmetijski šoli, in da so zmožni deželnih jezikov.

„Ed.“

Sirarstvo v Bohinji

dobro napreduje. Do sedaj vstanovljenih je deset sirarskih podružnic, katere skupno sir delajo in tudi skupno prodajajo. Leta 1880. izdelala je podružnica:

Nomen	2485	kilogramov sira
Bitnje	3382	„ „
Ravne	2871	„ „
Nemški rovt	3028	„ „
Bistrica	4142	„ „
Savica	5531	„ „
Polje	4082	„ „
Stare Fužine	12074	„ „
Češnjice	8000	„ „
Belo polje	11000	„ „

Skupaj 59735 kilogramov sira.

Ako bi kilogram sira povprečno po 50 krajc. prodali, iznaša to uže 29.817 gold. Največa hvala gre neumorno delavnemu in za kmetijstvo posebno vnetemu župniku g. Mesarju. Bohinjci zidajo sedaj tudi izgledno sirarijo; upajmo, da jim bode vlada v ta namen kako podporo podelila. Bohinjski gospodarji zaslužijo gotovo tudi zanaprej državne podpore, kajti oni so pridni in za napredek kmetijstva jako vneti. Prepričani smo, da bode pri njih vsak sold, uporabljen v povzdigo kmetijstva, rodil stoteren sad. K.

Naši dopisi.

Z Dunaja 7. febr. — Pretekli teden od torka državni zbor ni imel javne seje, prihodnja pa bo še le jutri, zato pa so odseki marljivo zborovali, v dvorani se je nekaj popravljalo, in zborovali ste delegaciji. V teh bilo je tudi najvažnejše delo. Ni bilo sicer ugovora zoper dovoljenje zahtevanih milijonov — za to bili so vsi delegati — temveč razgovori sukali so se deloma okoli zasedanja in uprave bosensko-hercegovinske in pa o tem, kaj naj se zgodi v prihodnje, da ne bo treba za udušenje enakih uporov zopet ali celó pogosto žrtev ljudi in denarja. — Druge važne reči vršile so se na borsih. V Parizu je na kant prišla „Union general“, mati naše „Länderbank-e“, in predsednik une Bontoux bil je dejan v zapor. — Naša „Länderbank“ pa se je še o pravem času popolnem odlušila od „Union general“, je stopila prav na svoje noge, in — tako se trdi — tudi zdaj hudi krizi v kljub stoji trdno. — Ker levičarji vedó, da bi tudi sedanjo vlado zadeli, ako bi oškodovali ali celó zadušili „Länderbank“, zato vsa levica in njeni časniki pa časnički ves teden kričijo: „križajte jo in denarnega ministra Dunajevskega ž njo!“ Pa ni se še našel Poncij, kateri bi jima bil hotel podpisati smrtno sodbo, in to dela velikanski krik v Izraelu. — Budgetni odsek sprejel je uže finančno postavbo k budgetu za te-

koče leto z vsemi glasovi desniškimi zoper vse leviške, in obravnave o proračunu morejo se zdaj kmalu pričeti v zbornici, in se tudi morajo, drugače ne bo budget dovoljen pred zadnjim marcem. — Predpast je tukaj piškav, ker ni še pozabljena nesreča v „Ringteatru“, in ne sme se pozabiti, da imamo vojsko na jugu, v kateri je in bo še marsikateri naših sinov, bratov in prijateljev, očetov ubogih otrok pustil svoje življenje. To daje predpustnim vesellicam mnogo grenkosti.

V Gorici 5. febr. — Ker ne vem, s čem in kako začeti, začnem naj — z vremenom. Gotovo je vreme važnije v naši kroniki, ko kake neumnosti ali hudobije, s katerimi se včasih časniki pečajo. Tacega januarja, kakor smo ga imeli letos, ne spominjamo se ne jez, ne drugi še starši ljudje. Ne le, da je bilo toplo, temuč jasno je bilo celi mesec, kakor ribje oko; in, ko ne bi bili imeli treh oblačnih dni in enega deževnega, pozabili bi bili, kaj so megle in dež. Nekaj mraza in burjice je bilo na predvečer tega meseca, februarja, kateremu — po furlanskem pregovoru — ni preveč zapati. Vendar se do zdaj tudi februarij možko drži in je vreden naslednik svojega prednika. — Zdaj pa naj urno opravičim, kar sem rekel o časniških neumnostih. Taka bedarija bi bila na pr., ko bi jez pisal, da nameravamo na našem Travniku podreti steber sv. Ignacija in postaviti spominek — Leonu Gambetta-i. In to bi morali storiti in tako bi moral jez pisati, ko bi nam bila merodajna nekih visocih časnikov visoka politika. Hotel sem reči, da glorifikacija norosti ali pregrehe ni nenavadna reč dandanašnji. Pa ne, da bi izročili ta moj netendenciozni dopis „Brenceljnovemu“ Krišpinu Krispoviču?! — Po tem vzletu v visoko politiko, sem spet ali še zmerom na Travniku. Če moja „avtoriteta“ v plesnih rečeh kaj velja, in če moje menjenje od menjenja izvedencev v tej stroki ne „divergira“, bodi mi dovoljeno povedati, da sinočni veliki čitalnični ples v Stabil'-novi dvorani (v čitalnični hiši) je bil sijajen in — gledé na deležnike — čisto slovensk. In to v srcu našega mesta! Ker imam jez to za dobro znamenje narodnega napredka, ker smo namreč čedalje bolj gospojski, zato sem tudi svoj današnji dopis kolikor toliko gospojsko oblekel. — H koncu še enomalo suhe prôze. Veteransko društvo je izdalo leta 1881. v podporo revnim udom 562 gold., za pogrebe in razue svečanosti pa 469 gold. V občnem zboru je bilo sprejetih dvoje nasvetov: da se napravi med družabniki še posebno podporno društvo, če se jih za-nje oglasi najmanj 800, in da se vpelje posebna društvena godba za mestni veteranski oddelek. — Društvo sv. Vincencija je imelo preteklo leto dohodkov 1731 gold., stroškov pa 1664 gld. (namreč: za kruh, moko, meso in hišno najemščino ubogim 1349 gold.; za obleko, obuvalo, postelje 38 gold.; za odgojo nekaterih deklic 183 gold. itd.). — Še eno za predpast naj povem, da si je v zvezi z žalostnim dogodkom, s smrtjo blagega škofa J. Dobrile. V tržaškem „Tagblatt“u sem najprej bral, da je imel rajnki škof, ko je ležal na parah, „Fischerring“ (!) na prstu. Iz tega „Fischerringa“ je naredil neki slovenski list „ribški“ prstan. Ta „ribški“ prstan je podedoval vrli gosp. kanonik in kapitularni vikar dr. Šust, kateremu je prstan gotovo na veliko čast, da si ni „ribški“; „ribškega“ nosijo samo papeži.

Iz tržaške okolice 5. febr. — Dobro so vrgle „Novice“ iskro med župane; prišla se je, kakor sem bral v prazadnji številki, ne županov ljubljanske okolice, temveč tudi drugih. Tržaška „Edinost“, prinašajoč o tej zadevi dopis iz Močvirja, v posebnem dostavku odobruje, kakor uže prej „Soča“, take shode županov ter pravi, da bi bili tudi za slovensko Primorje jako ko-

ristni ter da jih na Koroškem uže davno imajo in to v velik prid županom in občinam. Ker je dopis v „Edinosti“ nekak odmev na glas v „Novicah“, bo gotovo marsikomu Vaših bralcev vstreženo, ako posnamete vsaj glavne stavke iz njega. Tako se glasi omenjeni dopis:

„Zeló razveselilo me je, ko sem v predzadnjih „Novicah“ bral dopis župana iz ljubljanske okolice — zba-jajoč misel „o županijskih shodih“ — veselilo me je pa še toliko bolj potem, ko sem se prepričal, da to zdravo misel odobrujejo tudi drugi za kmetijski stan vneti časopisi, ter takim županijskim shodom veliko važnost pripisujejo. Žal mi je le to, da beseda, katero sem sejal uže pred 2—3 leti na županijska ušesa — pognala je še le sedaj svojo kal; žal, rekel sem, in to zato, ker vidim, koliko bi se bilo v tem času uže lahko storilo za blagostanje ubozega kmetijskega ljudstva. Dobro se spominjam, bili smo v družbi sè župani, ko sem priporočal, naj se napravijo županski shodi, razlagal pomen teh, ter kaj da bi se s tem doseglo; pripovedoval, kako bi morali biti župani zložni, kako bi se morali med seboj pogovarjati in posvetovati o tej in oni zadevi ter ne biti prepokorni sluge okrajnih glavarjev! Izmed zadnjih je mnogo v tej službi taci, ki vedó pri kmetijstvu jako malo in vendar imajo vsled svojega dostojanstva največo moč. Oni dostikrat koristne občinske sklepe po vsi svoji moči podirajo, županom pa nepotrebna opravila nalagajo. Nič kaj dobro se pa ne godi županu, ako je on tako suróv, da taci nemčurskih ukazov ne spoštuje. — Mnogo, mnogo težav se dá pri županijskih shodih odpraviti. Vem, da početek ni lahek, vem tudi, da bo mnogo taci jalovih županov, ki nimajo o tem pojma in bodo tacim shodom ugovarjali in se jih tudi ne vdeleževali; toda tega se vi, zavedni župani, ne strašite. Taki nevedneži pridejo do spoznanja in se spokoré; če pa tudi tega ne, nič ne déj, tri leta in še ne — niso večnost, tačas bode uže vedelo dati ljudstvo tacim — odpust.

Da se moja uže davno izrečena misel od vas, častiti gosp. župani, po vsi slovenski zemlji uresniči, da se o pravem smislu za blagostanje kmetijskega občinstva županski shodi osnujejo, dovoljujem si tu nekoliko opazek dostaviti. Pred vsem je treba vzeti v ozbiljen prevdarek postavó, ki dovoljuje shajati se. Vé naj se uže naprej, da bodo letele pod noge — polena. Po časopisih ali s pismi naj se župani dogovoré za dan shoda, nikakor pa ne somenjski dan; somenj ima opravilo za-se. Potne stroške naj ima župan povrnene iz občinske blagajnice, saj gre za občino. Sklepe pri shodu naj župan najmanj 8 dni potam odboru predloí, in odbor naj svoje mnenje o teh izreče, noben župan naj nikar na svojo pest ne ravna! Dan shoda naj se vselej očitno razglasi, vstop k shodu naj bo dovoljen tudi družim, samo po sebi se umeje, da beseda ne. Posebno koristni bodo taki shodi o volitvah v deželni ali državni zbor.“

S Tančjega vrha v črnomeljskem okraji. — Pretekli mesec smo imeli volitev občinskega starešinstva; izvoljeni so: za župana Peter Bahor iz Goleka, za svetovalca pa Janez Žagar iz Podloga in Miha Matkovič s Tančjega vrha.

Iz Klanca kamniškega okraja. — Dne 15. p. m. smo imeli pri nas občinsko volitev, pri kateri so bili izvoljeni: za župana gospodar Janez Koritnik iz Klanca, za svetovalca pa gospodar Jurij Porovne iz Klanca pa gospodar Matevž Jerman iz Dobrave.

Iz Škofjeloke 7. febr. — Vsakdo je rekel: „izvrstno smo se zabavali v nedeljo 5. februarja v naši čitalnici. Da je imelo naše narodno društvo v kratkem uže dve lepi veselici, zahvaliti se imamo v prvi vrsti neutrudljivemu gosp. podpredsedniku, ki z delavnim odborom neumorro deluje za povzdigo narodnega in socialnega

življenja v Loki. Lahko se je o tem vsakdo prepričal v nedeljo, ko je bilo vse meščanstvo kakor ena družina zbrano v čitalničnih prostorih. Izvrstno se je igrala veseloigra v 1 dejanji „Klobuk“, v kateri nas je gosp. B. s svojo komiko razveseljeval. Gospico Maier-jevo smo videli danes prvič na odru. Veselo smo bili iznenadjeni, ker pridobili smo ž njo naši čitalnici novo mično in izvrstno moč. Vsi drugi igralci so bili jako na mestu in so častno izpolnili svojo dolžnost. Po igri se je zasukal mladi svet, da se je še kateremu starejšemu kri ogrela. Pa kako bi se tudi ne! Krasni spol v elegantnih in okusnih toaletah je bil polnoštevilno zastopan. Reči moram, tako sijajnega plesa uže dolgo ni bilo v loški čitalnici. Občudovani smo cvetoče naše krasotice, ki so nas, nekatere prvič, počastile s svojim pohodom. Plesalo se je z navdušenjem in ni torej čuda, da smo še le proti jutru zapustili plesišče z nadejo, da se ta predpust še enkrat vidimo v naši čitalnici. — Čisti dohodek zabavnega večera je namenjen napravi nove čitalnične zastave. Upajmo, da se bomo pod novo zastavo ravno tako zmagonosno bojevali za naše narodne pravice, kakor pod staro. — Zvedeli smo, da nas zapusti okrajni glavar g. Derbič ter gré v pokoj. Želimo odhajajočemu v pokoji mirnejše dni, kakor smo jih mi imeli za časa njegovega paševanja. Mi mu vošimo srečno pot! Naslednik mu bo menda grof Pace.

Iz Šiške 6. febr. — Včeraj po šišenski čitalnici prirejena velika beseda v slavo Valentina Vodnika vršila se je v prostorih Kozlerjeve pivarne vseskozi v najlepšem redu, primerno sijajnemu namenu, vpričo mnogobrojnega občinstva. Slavnostne besede pričetek po 7. uri bila je godba izbranega oddelka vojaške kapele. Vrli možki zbor nastopil je pod vodstvom gosp. Justina ter pohvalno pel Nedvedovo „Zvezna“. Potem je predsednik gosp. Franc Drenik govoril Jak. Aleševčevo v heksametrih kaj lepo zloženo „Slavo Vodnikovo“, katera naj tu sledi.

Gosta je bila temá po zelenih slovenskih livadah,
Redka je zvezdica kje migljala z meglenega néba,
V pevskem je gaji se čul le redko, pobleveno kak slavec —
Prepevajoč bolj za sé, ko tužnemu milemu ródu;
Pesem njegova toraj ni bila ne glasna ne dolga,
Narod je tudi ni čul, le posamezne bližnje krajine; —
Kedar prenehal je glas, ni bilo v širokem odmeva.
Vila pa pevska bridká in tužno je zrla po zemlji,
Milo klicála na dan iz gajev domačih je pevce.
Kdo li si upal pa bo, pokazati se iz zelenja —
Jastreba tujca vidéč prežečega pazno na straži!
Skoro je Vili pogúm upádel, prevzela jo žalost;
Drzna obupa roké prav silno prot nebu povzdigne:
„Stvarnik ti mili, ki dal Slovencu posebne si loge,
Dal mu še jezik predrag, sposoben za pesniške zloge, —
Daj in obudi mu še domačega pevca v teh logih,
Peval da ródu bo v slast, a tebi Mogočnemu slavo;
Hvalil bo tebe ves rod zapuščenih mi milih Slovencev.“
Stvarnik je prošujo to čul, naklonil Slovencem je milost. —
„Idi tje v Šiško“ — veli — „tje v kočó prebornega kmeta,
Tam se bo slavec rodil za tvojega naroda gaje;
Pevska mu žila naj bo; ti bodi mu skrbna vodnica;
Pesnikom on bo vodník, — Vodník bo imé mu preslavno.“
Radostna Vila hiti in najde v zibélici dete,
Ktero skrbno zdaj gojí, obsiplje obilno z daróvi.
Slavec ko peti začne, razlega po vseh se Slovincih,
Pridno na dan jih budi, jih kliče marljivo na delo,
Tudi duhá jim vedrí, jim s petjem preganja težave.
Kmalu ga čuje ves rod, buditelja slavčka poslušá,
Drugih se pevcev za njim še v gajih domačih oglasi,
Zgine tihote pustósti, veselo prične se gibanje.
Vila slovenska sedaj častilcev dobi preodličnih.

Davno utihnil je že ta pevec, njegove pa pesmi
Bodo donele, doklér bo živel naš narod slovenski.
Slava Vodniku doní, kjer jezik se čuje naš mili,
Slava se bere povsod, kjer piše se naše narečje,
Slava njegova celó predrla slovenske je meje,
Narodom drugim imé je znano prvaka Vodníka,
Národu za-nj nas časté, ponosni po njem smo mi tudi.
Vendar, oj Vila, kaj Ti — kaj Ti pač porečeš Slovencem?!
Ali budila nam boš še takih prevzvišenih pevcev —
Ne obrnila od nas obraza — od nas malomarnih?
Vidiš — sramota je res —: Vodník je še zdaj brez spominka!
Davno bi moral že bron al marmor podobo obraza
Pesnika kazati nam, na mestu ponosnem postavljen.
Vreden spominek težkó mu ubogi pač narod napravi —
Pravo blagó bi bilo zlató, a ne ruda in kamen, —
Toda Slovenec ubog, — še tega dozdej ni mu zmogel.
Kruto kosila jo smrt, kje Toman, spominka sprožitelj!
Drugih krdelo je mož pobrala nemila škodljivka.
Slednji je šel pod koso — o tuga! — še oče naš Bleiweis.
Nam je spominek on dal, izrekši pred smrtjo besede:
„Šiške čitalnice skrb zdaj bodi spominek Vodníka“.
Željo spoštúmo mu to, lotímo nemudno se dela,
Da bo spominek prej stal — res našega vreden rojaka;
Radostno gledal znad zvezd nas bode neumrli naš pevec,
Tebi pa slava, Vodník, naj bode ti slava na veke!

Gerbičev mešani zbor „Čebelica“ pel se je in na živo zahtevanje ponavljal tako lepo, da je slavno občinstvo navdušeno priznavanje izrazovalo. Na to nastopila je zala gospica Košenini s krasnim vencem v roki in deklamovala je z dobrim povdarkom in milim glasom odlično lepo zložbo „Vodniku v spomin“. Eno najlepših narodnih pesmi „Slepčeva tožba“ od K. Klinarja, pel je, spremljevan po možkem zboru, g. Štamcar tako ginljivo, da ni bilo ploskanja prej konec, da je krasno pesem ponavljal. Isto tako se je ponavljal Gerbičev mešani zbor „Keber in cvetlica“ od Veitha. — Zopet nastopila je vojaška godba ter svirala divno lepo narodno „Mehikansko“, v kateri se odlikuje melodija na rogu. Komaj nekoliko pohvala potihne, prične uže igra burka „Gluh mora biti“, katera se je tako živahno in drastično igrala, da je spretnim igralcem donelo priznanje v glasnem smehu in ploskanji. — Ob 9 uri končala je Vodnikova beseda in pričel se ples, kateri je trajal do ranega jutra. Med počitki razveseljevale so šišenske pevke še večkrat veselo društvo in tudi g. Meden segal je vmes s svojim dušepolnim glasom. — Plesalna dvorana bila je prav dostojno oplešana. Podoba Vodnika gledala je iz-za cipres, okinčana z lovorjevimi venci, na rojake svoje, Šiščane.

Iz Ljubljane. — Vreme ima letos prvo besedo, ker je tako nenavadno, kakoršno malokdo pomni in kakoršnega skoro ni več pričakovati. Vedno suho, jasno in — kar je v Ljubljani posebno nenavadno — brez meg le, mraza je bilo največ 12 stopinj. Podnevi sije vedno gorko solnce, po cestah je prah, kakor poleti, še vetra ni, da bi ga razpihal. Zemlja je pač zmrznena, pa ne povsod, le drsišče pod Turnom je zamrzneno in naša gospóda se pridno drsa. Ob nedeljah in praznikih hodijo in se vozijo ljudje iz mesta na kmete in kdor gre na kak griček ali celó na Šmarno goro, prinese šop raznih cvetic in zelenja nazaj. Ledenice se lahko in pridno polnijo, akoravno led ni debel. Od raznih strani pa so jele prihajati tožbe o pomanjkanji vode in to pomanjkanje se uže tudi v Ljubljani čuti. Ljubljana je tako plitva, da jo skoro povsod lahko prebredeš, manjše vodé so pa vsahnile, da morajo mlini ob njih stati. Kmetje od te „zime“ ne pričakujejo nič dobrega. Tudi ljubljanskim delavcem ni po volji, ker si ne bodo nič zaslužili z odpravljanjem snega, po katerem zdaj uže ne le ti, marveč tudi presuha zemlja

zdihuje. Vse to pa potrdi zopet stari pregovor, da „vsem ljudem še Bog ne more vstreči.“

— (*Trgovinsko podporno društvo v Ljubljani*) je zadnjo nedeljo imelo buren občni zbor, pri katerem se je imel voliti novi odbor. Uže več ko 20 let je bilo to društvo v nemčurskih rokah, letos pa so se zdramili narodni trgovci in pomočniki ter pri volitvi vrgli prejšnji odbor tako, da imajo zdaj veliko večino v njem narodnjaki. Nemškutarski trgovci in Schreyeva stranka so zaradi tega silno prestrašeni. Zopet veselo znamenje propadanja nemčurstva v Ljubljani!

— (*Okrajni glavar Derbič*) gre v pokoj. Tega je vesel ne le Kranj, ampak tudi ves kranjski okraj. Naj le v miru počiva!

— (*Gospod dr. A. Jeglič*) se je te dni poslovil v Ljubljani ter odšel na svoje novo mesto kanonika v Sarajevu.

— (*† Pavel Waraun*.) Iz Škocijana na Dolenjskem zvemo, da je tam pretekli teden umrl gospod Pavel Waraun, čislani narodnjak tako kakor zdravnik, ki je marsikoga na noge spravil. Nemila smrt med nami pridno kosi. Bodi vrlemu možaku zemljica lahka!

— (*Slavni pevec gosp. Josip Nolli*) se je ob svojem potu na Laško pretekli teden mudil nekoliko dni v Ljubljani. Vodja nemškega gledišča ga je hotel pridobiti za nekoliko večerov, da bi bil v gledišči mu pel. Gospod Nolli je stavil jako pohlevne pogoje, pa ker je nemškega gledišča mošnja tako siromašna, da še teh ni mogla sprejeti, zastonj pa gosp. Nolli našim nemškutarjem ni maral peti, se je pogajanje razdrlo. Prav moč zato! Nemškutarji slovenskemu gledišču kolikor morejo nagajajo, vodji nemškega gledišča bi bil pa Slovenec gosp. Nolli dober, da bi Slovence s svojim petjem vavil. Slava mu toraj, da ni maral peti nemčurjem!

— (*Slovensko gledišče*.) Pretekli četrtek je bila zares lepa predstava in gledišče — izvzemši nemškutarske lože — dobro polno, čeravno je bil vodja nalašč napravil ob štirih nemško predstavo. Akoravno mi ne maramo iger, v katerih se judovstvo povzdiguje, je vendar „Deborah“ lepa in ginljiva igra, Cegnarjev prevod izvrsten in res slovenski. Igrala se je tako dobro, da kaj tacega na slovenskem odru zdaj uže dolgo nismo videli. Prvi venec gre gospodični M. Nigrinovi za njeno „Deboro“, katero je tako izvrstno, s takim razumom kazala, da je vse iznenadila in izvabila si obilno burnega ploska; da bo s to igro skoro dosegla rajnco nepozabljivo gospodično Podkrajškovo, tega res nismo pričakovali. Za njo imamo uvrstiti gospoda Danila, njegov „Jožef“ je bil dobro premišljen in pazno igran. Gospodična M. Nigrinova je bila tudi lična prikazen in njena „Ana“ posebno proti koncu vse pohvale vredna. Gosp. Pevec je kazal vaščanskega župana v pravi podobi, gospa Gutnikova pa ravno tako staro judinjo. Gospodje Kajzelj, Sršen, Rus, Šturm in drugi so bili vsi na svojem mestu in gotovi svojih nalog, le skupno igranje ni bilo tako gladko, kakor bi bilo imelo biti pri tako dobro priučenih nalogah. Občinstvo je igralkam in igralcem obilno dajalo zaslužen burno pohvalo. — Predstava ta je pokazala, da se slovensko gledišče, ki je pod prejšnjimi nespretnimi vodstvi skoro propadlo, zopet vzdiguje in da je med našimi diletanti lepih talentov. Le tako naprej!

— (*Izborni ples*), ki je letos nadomestil do sedaj navadno Vodnikovo besedo v ljubljanski čitalnici, je bil obilno obiskovan, kadriljo je plesalo 70 parov. Počastila sta nas s svojim prihodom gospoda deželni predsednik Winkler in general pl. Stubenrauch

ter se dalje mudila v dvorani. Prostori so bili zelo okinčani, gospóda odlična, oprave ženskega spola krasne, za ples vse vneto in tako je bil ta ples najlepši, kolikor jih je bilo ta predpust še v Ljubljani. Zdaj je le še „debeli“ četrtek in pustni večer v čitalnici, o postu pa bo nekoliko „besed“, brez plesa pa, se ve da.

— (*Nemški „šulferajn“ na Kranjskem*.) Kar je stari, sivi renegat Dežman v Ljubljani propadel, da svojih „grabelj“ ne more več na Dunaj nositi, je bilo o njem večidel tiho po mestu in deželi, ker njegovo razgrajanje v deželnem zboru se ni slišalo nikamer. Ta tihota je pa sivcu, ki je od mladih nog hrupa in brskanja navajen, postala neprijetna, šel je in stopil na čelo nemškemu „šulferajnu“, ker se mu dr. Schrey za tako načelnitvo še premlad zdi. Ta „ferajn“ je na Kranjskem lansko leto tako vspešno deloval za ponemčevanje slovenskih otrok, da je središčno društvo na Dunaji tudi letos za Kranjsko dovolilo 300 gold. za „Ehrengaben“ (Judeževe groše) po 50 gold. učiteljem, ki se bodo v ponemčevanju slovenskih otrok posebno „auscajhnali“. Za to „častno(?) darilo“ se mora pa učitelj, ki je volk ná-nj, oglasiti pri gosp. Dežmanu uže zdaj, da bo ta priliko imel prepričati se, če prosilec naše otroke res tako „potajčuje“, kakor velevalo paragrafi „ferajna“. Šest „ehrengab“ po 50 gold. je, toraj le na noge, lačni nemškutarski učitelji, oglasite se pri Dežmanu! Izvzeti od te konkurence so le učitelji mestnih šol in iz Kočevskega, ker je „šulferajn“ prepričan, da tu takih „ehrengab“ za ponemčevanje treba ni.

Novičar iz tujih in domačih dežel.

Z Dunaja. — V zbornici poslancev je Pražakov odgovor na Tauffererjevo interpelacijo o slovenskem jeziku pri sodnijah zadovoljil slovenske poslance, vprašanje pa je, če bodo z njim zadovoljni tudi Slovenci sploh in slovenski časniki posebej, ker je vdarec ministrov gotovo bil le tim namenjen. — Zavoljo krvavih homatij v Bosni je tudi tukaj ves svet nemiren.

Iz Trsta. — Na mesto Teuschlna in Raba sta za državna poslanca bila izvoljena Burgstaller in Vidulić, ki ne spadata k „fakcijski opoziciji“. Besede cesarjeve so toraj Tržačane hudo pretresle.

Iz Dalmacije. — Vladna poročila o homatijah so zelo pomirljiva. O gibanji vojne in drugih vojaških vkrepah se ne sme poročati.

Iz Bosne. — Vladni listi poročajo o več manjših, pa vendar krvavih bitvah. Črnogorski knez stori od svoje strani, kolikor more, za zadušenje upora. Do zdaj se je komaj 200 do 300 Črnogorcev vdeležilo bojevanja. Poroča se, da je na več krajih padlo mnogo upornikov, naših vojakov pa le malo.

Telegram „Novicam“.

Dunaj 8. februarja.

Zbornica je s 155 glasovi proti 145 pritrdila posebni obravnavi petrolejskega davka. Nevolja desnice splošna, ker manjka več poslancev.

Žitna cena

v Ljubljani 4. februarja 1882.

Hektoliter: pšenice domače 9 gold. 10 kr. — banaške 10 gold. 3 kr. — turšice 6 gold. 20 kr. — soršice 7 gold. 80 kr. — rži 6 gold. — kr. — ječmena 4 gold. 39 kr. — prosa 5 gold. 3 kr. — ajde 4 gold. 87 kr. — ovs 3 gold. 14 kr. — Krompir 2 gold. 68 kr. 100 kilogramov.